Ezdráš-Nehemjáš

Dvanáctý díl

Neh 3-4

1. Seznam stavějících (3,1-32)

Tento oddíl je jedním z nejdůležitějších SZ míst, pokud jde o místopis Jeruzaléma. Výčet pracovníků začíná u Ovčí brány na severu a pokračuje na západ proti směru hodinových ručiček. Celé hradby byly evidentně rozděleny na úseky, kterých bylo okolo 45. Za každý úsek odpovídala konkrétní osoba, není zde tedy úplný výčet všech pracovníků, ale pouze těch, kdo stáli v čele díla. Jak vidno, jednalo se o sociálně velmi pestrou společnost. Byli tu kněží a levité, chrámoví nevolníci, ale i řemeslníci jako zlatníci a mastičkáři a mnoho dalších. Někteří Judejci se nechtěli do díla zapojit. To byl případ vznešených z řad Tekójských, o nichž čteme ve verši 5. Pozoruhodná je zmínka o tom, že kněží „posvětili“ Ovčí bránu (Neh 3,1), která patřila do jejich úseku. Text bychom zřejmě měli chápat tak, že posvětili celý úsek hradeb, na němž pracovali, a to jakmile byl hotový. U ostatních úseků o posvěcování nečteme, pouze o opravování hradeb (viz např. verše 5-7). Tímto předběžným zasvěcením zasvětili kněží Bohu celé dílo opravy hradeb. Až bude stavba hotová, budou Hospodinu zasvěceny celé hradby (Neh 12,27-28).

Jak k nám tento oddíl může mluvit? Můžeme jej brát jako obraz duchovního budování církve. Budování duchovního společenství je velmi rozsáhlé a nemůže být dílem pouhého jednotlivce, ani ne dílem pouze jediné skupiny (srov. 1K 12-14). Je potřeba mnoho pracovníků a mnoho pracovních skupin. Každý je volán k tomu, aby se nějak podílel na celkovém díle (1P 4,10). V tom velkém celku má každý svůj díl práce. Sám o sobě mu ten jeho díl práce nemusí připadat nijak zvlášť důležitý a přesto je v tom celku nepostradatelný. I v řadách církve mohu být lidé, kteří jsou příliš vznešení na to, než aby se ukáznili a přijali svůj díl služby. Dílo však půjde dál i bez nich (srov. Est 4,14).

2. Hněv a posměch nepřátel (3,33-38; BKR 4,1-6)

Zpráva o stavění hradeb se donesla k uším nepřátel Židů, zejména k uším samařského místodržitele Sanbalata. Velmi se rozhněval a také se budujícím Judejcům posmíval. Tóbijáš si ještě přisadil. Jeho přirovnání s liškou má zřejmě vyjadřovat, že vybudovanou hradbu bude snadné zbořit. Ve slovech nepřátel nebyl jen hněv a posměch. Byla v nich skryta i hrozba. Nevíme, jak se Nehemjáš o slovech nepřátel dozvěděl. Každopádně je v modlitbě předává Bohu. Zároveň Boha vyzývá, aby nepřátele sám potrestal. Nehemjášova modlitba připomíná slova některých žalmů. Např. Ž 79,12; Ž 83; Ž 94,1-3; Ž 109,14; Ž 137,7-9.

Nepřátelé se sice posmívali Judejcům a je tupili, avšak tímto způsobem vlastně tupili Boha. Proto Nehemjáš předává slova nepřátel Bohu, aby si to s nimi Bůh sám vyřídil. Když konáme Boží dílo a lidé nás kvůli tomu urážejí, neurážejí jen nás, nebo hlavně nás. Urážejí také a hlavně Boha. Není to čistě mezi námi a jimi. Je to mezi nimi a Bohem/Kristem (srov. Sk 9,4-5). Proto i my můžeme v modlitbách jejich slova předávat Bohu. V duchu učení Pána Ježíše se však nebudeme modlit za to, aby je Bůh potrestal, ale spíše za to, aby i oni mohli dojít spásy (sr. Mt 5,43-48; Ř 10,1).

Nehemjáš tentokrát nepřátelům neodpovídá. Nemluví s nimi, nýbrž s Bohem. Stavba zdárně pokračovala, protože lid byl srdcem při práci, nerozptyloval se. Když se budeme věrně věnovat svým úkolům v Božím díle a nebudeme ztrácet čas nepodstatnými věcmi, pak i my uvidíme výsledky.

3. Nehemjáš staví stráže a povzbuzuje lid (4,1-8; BKR 4,7-14)

Musíme počítat s tím, že každý pokrok v budování společenství církve vzbudí hněv a nelibost nepřítele. Vzbudí také plány na zmaření našeho díla. Když tehdy nepřátelé v čele se Sanbalatem uslyšeli o pokračování stavby hradeb, převelice se rozhněvali. Rozhodli se, že půjdou proti Jeruzalému bojovat, aby v něm způsobili zmatek (srov. 1K 14,33). Jeruzalém byl tehdy obklopen nepřáteli ze všech světových stran. Na severu byl samařský Sanbalat. Na východě amónský Tóbijáš. Na jihu arabský Gešem. Na západě Ašdóďané.

Nehemjáš zde říká, že se modlili a stavěli proti nim stráž. Opět zde vidíme, že Nehemjáš byl duchovní i praktický člověk. Modlil se, ale zároveň dělal, co mohl: stavěl stráže. O stavitele se asi po čase začala pokoušet malomyslnost a únava, což můžeme usoudit ze rčení, které zde Nehemjáš ve verši 4 cituje. Budování hradeb vyžadovalo vytrvalost.

Nepřátelé mysleli, že stavitele jeruzalémských hradeb svým útokem překvapí. Jejich cílem bylo, aby práce přestala. To je i cílem ďábla při církvi. Aby práce na duchovní stavbě přestala. To ovšem neznamená, že by ďáblu šlo o to, aby ustala jakákoliv činnost. Právě naopak. Vůbec mu nevadí, když je církev velmi činorodá. Jen ať horečně plánuje, organizuje, pořádá spoustu akcí. Ale ať to nejsou věci, které jsou jejím posláním. Ať se ta energie vybíjí ve věcech, které nejsou podstatné (srov. L 10,38-42). Velkým posláním církve je činit ze všech národů národů učedníky Krista (viz Mt 28,18-20).

Byli tu však Judejci z venkova, kteří bydleli v blízkosti nepřátel. Ti Jeruzalémské varovali alespoň desetkrát, že ze všech stran jdou proti nim. Nehemjáš na to odpověděl tak, že postavil stráže. Zároveň povzbudil vůdce i lid. Neměli se bát. Měli pamatovat na Hospodina a bojovat za své rodiny. V Kristu je Bůh s námi. Proto se nemusíme bát nepřátel a máme být připraveni proti nim bojovat, zejména odpovědět jim Božím slovem, jako to činil Kristus při pokušení na poušti (srov. Mt 4,1-11).

4. Bdělost a ostražitost stavějících (4,9-17; BKR 4,15-23)

Když se nepřátelé dozvěděli, že Nehemjáš a jeho společníci o jejich záměru vědí, byl jejich zlý záměr Bohem překažen (srov. Ž 33,10). V tomto smyslu vyznívá hebrejská věta ve verši 9. V Pavlíkově studijním překladu čteme: "*A jak naši nepřátelé uslyšeli, že nám to bylo dáno na vědomí, stalo se, že Bůh zmařil jejich záměr ...*"

Z dalšího Nehemjášova líčení jasně vyplývá, že nadále se nejen stavělo, ale také bedlivě hlídalo. Určitá část lidí byla stále na stráži a i ti, co pracovali, měli v jedné ruce zbraň, nebo ji měli po ruce. Byla domluvena i signalizace. Trubač měl všechny svolat na místo, kde by nepřátelé zaútočili. Muži spali v šatech, nepochybně i se svými zbraněmi, které nikdy neodkládali. Závěr verše 17 (BKR 23) je nepřeložitelný. Český ekumenický překlad ho zcela vypouští. Bible kralická překládá: "Žádný ho nesloží, leč u vody." Tedy v tom smyslu, že pouze u vody (při koupání) odkládali muži oděv se zbraní. V hebrejském textu se skutečně vyskytuje slovo HAMMAJIM = ta voda. Ale původní smysl závěru verše je stále velkou neznámou.

Každopádně zde máme před očima skupinu lidí, která nejen pracuje, ale rovněž bděle střeží své dílo. Můžeme v tom vidět obraz duchovní bdělosti, kterou potřebujeme i my. Zejména potřebujeme být ostražití vůči rozmanitým ďábelským svodům, které nás mají odvést od skutečného Božího díla někam jinam. Proto se potřebujeme modlit: „ *A nevydej nás v pokušení, ale vysvoboď nás od zlého.* " (Mt 6,13 ČEP)

<u>Otázky k rozhovoru</u>:

Jaké "sutiny" musíme obvykle odstranit, než se můžeme pustit do úkolu, který nám Bůh svěřil?

Podle čeho můžeme odlišit oprávněnou výtku od bezbožné opozice?

Jak to vypadá, když je křesťan duchovně bdělý / probuzený?